

Slutrappport

Finnskogen Natur- & kulturpark, Dnr S30441-71-12. Inre Skandinavien.
Projektperiod: 1 augusti 2012 – 31 mars 2013

Finnskogen
NATUR & KULTURPARK

1. Sammanfattning av projektet

Våren 2010 väcktes tanken om att etablera Finnskogen Natur- & kulturpark, efter modell från Europa. Två etablerade parker fanns också i Norge, Valdres Natur- & kulturpark samt Aurland Verdsarvspark. En Natur- och kulturpark, eller Regionalpark som det också kan kallas, är inte en park i bokstavligen mening, utan ett verktyg för regional utveckling. En fungerande park kan beskrivas som en samarbetsplattform där alla som deltar, arbetar tillsammans för att stärka områdets varumärke, skapa tillväxt och ökad bosättning/sysselsättning.

Under 2011 och 2012 pågick en förstudie och en huvudstudie där 1 kommun från Sverige (Torsby) och 3 kommuner i Norge (Grue, Åsnes och Kongsvinger) deltog. När huvudstudien avslutades, var den allmänna uppfattningen att idén om att bilda Finnskogen Natur- & kulturpark var bra och värd att gå vidare med. Under våren 2013 väcktes tanken om att söka ett Interreg Sverige-Norge. Resultatet blev en ansökan om småprojekt, med Torsby och Grue kommuner som projektägare. Stödet från Interreg var 125 000 SEK och 125 000 NOK. På svensk sida uppgick medfinansieringen till 145 000 SEK medan den på norsk sida var större; 490 000 NOK.

Syftet med Interregprojektet var att inte tappa styrfart i arbetet, att kunna hålla möten och att kunna ha en styrgrupp samt aktiva projektledare. De huvudsakliga arbetsuppgifterna skulle enligt ansökan bestå av: skriva Parkplan, utreda parkens organisationsform, säkra framtida finansiering och få tillstånd en kommunikationsplattform och visuell profil.

Vid projektets slut, 31 mars 2013, kan vi konstatera att vi har genomfört det vi planerat, förutom att Parkplanen inte är helt färdig, den kommer att justeras under april-maj och skickas ut till berörda parter på försommaren. Den framtida finansieringen är kanske inte helt säkrad, men många kontakter har tagits och vi har mötts av positiv respons från myndigheter, kommuner och andra.

Vår erfarenhet av Interregprojektet är att det är en bra form för samarbete mellan Sverige och Norge. I vårt fall hade dock projektägarna liten erfarenhet av rapportering till Interreg, vilket medförde att bland annat ansökan om utbetalning tog lång tid att genomföra. Inför en eventuell större ansökan till Interreg är en utbildningsdag för projektägarna önskvärd.

2. Bakgrunn for prosjektet

Landskapet som strekker seg fra Austmarka i Kongsvinger kommune, til deler av Trysil kommune nord i Hedmark fylke, kalles Finnskogen. Arealet som Finnskogen dekker strekker seg over riksgrensen mellom Norge og Sverige. 6 norske grensekommuner i Hedmark fylke og 4 svenske kommuner innen Värmlands län har finnskogbygder i sine kommuner, med Torsby kommune som den største på svensk side. Regionen kalles ofte for Solør – Värmland og utgjør kjerneområdet for den skogfinske innvandringen og kulturarven. Årsaker som gjorde at skogfinnene i sin tid reiste ut fra sitt opprinnelsesland var både av personlige, økonomiske, politiske og samfunnsmessige art. Den finske innvandringen til grenseområdene som i dag kalles Finnskogene hadde sitt tyngdepunkt i hundreårsperioden ca 1575–1660.

Interessen for skogfinnene og deres kultur har variert mye opp gjennom tidene, men blant annet takket være fokus på historie og slektsforskning, er interessen økende. Studier har vist at mellom 10 – 20 % av befolkningen i Solør – Värmland har skogfinske aner.

Det har vært gjort flere grenseoverskridende forsøk på å ”samle Finnskogen til ett rike”. Vi kan nevne stiftelsen Finnskogen på 90-tallet og det store prosjektet En levande Finnskog – vårt felles ansvar, som var en del av en grenseoverskridende satsing på regional utvikling, finansiert av Europeiske Regionale Utviklingsfond. Prosjekt var 3 – årig, startet før jul i 2008 og involverte tre fylker/län, sju kommuner og fire museer. Et betydelig arbeid innen kunnskapsbygging og registrering har resultert i en sluttrapport som konkluderer med at den skogfinske kulturarven er en viktig del av Finnskogens historie og identitet.

Sitat fra sluttrapporten: *I vår verden med globalisering og et stadig mer integrert Europa er det behov for å trekke fram de ulike regioners særpreg som grunnlag for næringsutvikling, turisme og som fundamentet for bolyst og et attraktivt livsmiljø.*

Som i alle andre bygder og områder med spredt bebyggelse er også Finnskogen et friflyttingsområde. En konsekvens av dette er forfall av kulturlandskap og bygningsmasse og at gamle håndverkstradisjoner, musikk, litteratur og fortellertradisjoner går i glemmeboka.

Det haster med å gjøre en innsats på Finnskogen.

Hvorfor skal vi lykkes nå?

Som vist i innledningen så har det vært flere prosjekter knyttet til Finnskogen. Spørsmål som nå har blitt reist er hva som skiller en natur – og kulturparksatsing fra tidligere prosjekt og hvordan vi gjennom et interregprosjekt kan belyse mulighetene som ligger i finnskogsamfunnet. Interregprosjektet har bl.a forsøkt å gi følgende svar:

En Finnskogen Natur – & Kulturpark er, etter etablering, ikke lenger et prosjekt, men en fast organisasjon med langsiktige og forpliktende samarbeidsavtaler med utgangspunkt i en parkavtale som prosjektet nå er i sluttfasen med å utforme.

Mange av Finnskogens beboere har gitt uttrykk for prosjekttrøtthet. Forpliktelse, langsiktighet og faste strukturer har derfor blitt godt mottatt. Likeså at en parketablering og drift er en nedenfra og opp bevegelse som bygger på de menneskene og de muligheter som disse menneskene opplever finnes i deres nærområde. (Ivaretar *Rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter* i 1999 artikkel 15)

Samarbeidsavtalene som skal danne grunnmuren i en park, inkluderer både det sivile samfunn, enkelt beboere, næringsdrivende og lokale og regionale myndigheter.

Finnskogen Natur – & Kulturpark er forankret både hos Fylkesmannen i Hedmark, som støtter prosjektet med bygdeutviklingsmidler, og Hedmark Fylkeskommune, som er inne i prosjektet med økonomiske midler som basisfinansiering i interregsøknaden, knyttet opp mot småprosjektmidler. Informasjons og dialogmøter er avholdt med regionale og nasjonale myndigheter i Sverige. Det har kommet flere positive tilbakemeldinger etter disse møtene. På nasjonalt nivå i Norge støttes etablering og verdiskapning i natur – og kulturparker av kommunal – og regionaldepartementet. Den lokale myndighetsforankringen finnes i de samarbeidende kommunene Torsby, Kongsvinger, Grue, Åsnes og Trysil. De deltar i

prosjektet både økonomisk og ved deltagelse i styringsgruppe, prosjektgruppe og arbeidsgruppen.

Med i styringsorganene er også Finnskogtinget, en sammenslutning av frivillige organisasjoner på norsk side, representanter fra skogfinske museer på norsk og svensk side, den svenska Skogsstyrelsen, Studieframjande, Finnskogen turistforening og ulike næringsdrivende innen turisme/ reiseliv og småskalaprodusenter på begge sider av riksgrensen

I sluttrapporten til En levande Finnskog – vårt felles ansvar står det i sammendraget under Strategier for et attraktivt livsmiljø på Finnskogen.

Sitat: Siden den skogfinske kulturarven angår mange kommuner, er det behov for felles strategier for å møte utfordringene. Det er derfor startet opp et strategiarbeid som et grunnlag for en felles plattform for videre satsinger og samarbeid om Finnskogen også etter at prosjektet er avsluttet.

Her er det pekt på 5 viktige områder:

- Forvaltning
- Kompetanseutvikling og forskning
- Formidling og informasjon
- Regional utvikling
- Samarbeid/nettverk

I sammendraget i rapporten pekes det også på viktigheten av å etablere en paraplyorganisasjon, både for å definere området og for å kunne utvikle en samarbeidsplattform med langsiktige samarbeidsavtaler.

Under strategien som omhandler forvaltning er det pekt på viktigheten av implementering, oppfølging og aktiv bruk av blant annet:

- Unescokonvensjonen vern av immateriell kulturarv (2003, ratifisert 2007)
- Rammekonvensjonen om beskyttelse av etniske minoriteter (Europarådet 1994, vedtatt 1999)
- Faro – konvensjonen – om kulturarvens verdi for samfunnet.(Europarådet 2005, ratifisert 2008)
- Den europeiske Landskapskonvensjonen.(Europarådet 2000, trådt i kraft 2004)

For å følge opp disse konvensjonene vil en natur - og kulturpark være et verktøy som ivaretar denne implementeringen og samtidig vil det grundige arbeidet, strategiene og målsetningene som ligger i prosjektet En Levande Finnskog – vårt felles ansvar, bli tatt aktivt i bruk av de som bor i området.

Gjennom forstudiet Samarbeid om sær preg, en forprosjektrapport og mulighetsstudie for Finnskogen Natur - & Kulturpark, anbefales en etablering av en natur – og kulturpark på Finnskogen.

Sitat: *Resultatene fra dette forprosjektet viser at å opprette en regionalpark, en natur – og kulturpark, for Finnskogen vil være en god plattform for et grenseløst og langsiktig samarbeid mellom lokale og regionale deltagere i regionen. Interesse, deltagelsen og engasjementet under prosjektet, viser at det er et godt grunnlag for etablering av en natur – og kulturpark for Finnskogen. I tillegg står prosjektet på trygg grunn i forhold til tidligere satsinger og prosjekter på Finnskogen*

Finansiering av prosjektet

Norge:		Sverige:	
3 kommuner á 60 000	180 000	1 kommune	60 000
Hedmark Fylkeskommune	150 000	Skogsstyrelsen i Sverige	50 000
Fylkesmannen i Hedmark	150 000	Studiefrämjande i Sverige	15 000
Finnskogen turistforening	10 000	ARKO	20 000
Interreg	125 000	Interreg	125 000
Totalt	615 000	Totalt	270 000

Finansiering totalt: 885 000

3. Projektbeskrivning, målgrupp, resultat, och resultatindikatorer samt effekter

3.1 Projektbeskrivning

Forstudiet Samarbeid om sær preg, en forprosjektrapport og mulighetsstudie for en etablering av Finnskogen Natur - & Kulturpark utformet et formål, hovedmål og to delmål. Disse målformuleringene har vært grunnlaget for arbeidet i interregprosjektet:

- **Formålet** med Finnskogen Natur- og kulturpark er å øke Finnskogens attraktivitet for besøk, bosetting og bedrifter gjennom et grenseløst og langsiktig samarbeid omkring ivaretaking og videreutvikling av levende grender, skogfinsk kulturarv og et bærekraftig næringsliv.
- **Hovedmål og delmål**
Hovedmålet til Finnskogen Natur- og kulturpark er å forsterke det langsiktige og grenseløse samarbeidet omkring regionens sær preg og ressurser mellom alle interesserte deltagere lokalt og regionalt.

Delmål 1 – ivaretaking, levendegjøring og bevisstgjøring

Delmål 2 - bærekraftig næringsutvikling og nyskaping

Arbeidet har vært godt organisert med en styringsgruppe bestående av valgte representanter fra kommunene Torsby, Kongsvinger, Grue, Åsnes og Trysil, som kom til på et litt senere tidspunkt, samt representanter fra Torsby Finnkulturcentrum og Skogfinsk museum.

I tillegg til styringsgruppa har en prosjektgruppe med 8 oppnevnte medlemmer, alle med relevant faglig bakgrunn i forhold til prosjektet, arbeidet etter følgende mandat:

- Gruppa skal gi råd til prosjektleder og være et drøftingsforum
- Medlemmer av gruppa kan få en mer formell rolle som ledere for ulike arbeidsgrupper.
- Prosess og resultat fra arbeidsgruppene kommuniseres tilbake til prosjektleder og videre til styringsgruppa
- Medlemmer i prosjektgruppa får godkjent møte – og reisegodtgjørelse så sant de ikke har lønn fra egen organisasjon. Da faller møtegodtgjørelsen bort.

De 8 medlemmene i prosjektgruppa har deltatt i/ledet følgende arbeidsgrupper:

Arbeids-gruppe Kultur og kulturminne	Arbeids-gruppe Skogens natur, miljø og sosiale verdier	Arbeids-gruppe Turisme og opplevelser	Arbeids-gruppe Merkevarebygging/markedsføring	Arbeids-gruppe Produktutvikling av lokale råvarer
--	--	---	---	---

Arbeidsgruppene har knyttet til seg andre deltagere med relevant fag - og yrkesbakgrunn, så som universitet og forskermiljøer, kommunal kompetanse, turisme og reiseliv. Disse har gitt verdifulle bidrag inn i prosjektet.

To prosjektledere ble engasjert i deltidsstillingar.

Prosjektets mål var å legge en grunn for å etablere Finnskogen Natur & kulturpark i løpet av 2013.

Styringsgruppa for prosjektet har gjennom 7 møter, hvorav ett over to dager, drøftet og vedtatt i alt 60 saker, hvorav 14 saker er godkjenning av innkalling og dagsorden og informasjon fra styringsgruppas medlemmer. Dette for å holde hverandre oppdatert på hva som skjer rundt om i kommunene som har relevans for Finnskogen.

Store saker har vært valg av designbedrift, med påfølgende arbeid i forhold til prosess, kommunikasjonsplattform og visuell profil, arbeidet med form, innhold og målgruppe for parkplanen og forankringsarbeid lokalt, regionalt og nasjonalt.

Styringsgruppa har vedtatt at parkplanens strategiområder/arbeidsområder, så som kultur og kulturminner, skogens natur, miljø og sosiale verdier, turisme og opplevelser, merkevarebygging og markedsføring og produktutvikling av lokale råvarer, skal sees i lys av nasjonale og regionale føringer. Styringsgruppa har også lagt føringer for eierskap, hvilke styrende dokumenter som er relevant for parken og styrestruktur, gjennom parkråd, parkstyret og arbeidsutvalg, parkpartnerskap og medlemskap. Det er enda ikke tatt stilling til antall ansatte i parken

Byportalenkingen som var tenkt som et strategiområde er ikke utarbeidet.

Prosjektgruppas hovedoppgave har vært arbeid knyttet til parkplanen. Gjennom flere møter – både sammen og i de enkelte arbeidsgruppene, foreligger det nå målsetninger og strategier knyttet til de enkelte arbeidsområdene. Dette er målsetninger som er forankret i formålet og hovedmålet for

Finnskogen Natur & kulturpark. I tillegg har medlemmene i prosjektgruppa og arbeidsgruppene deltatt i prosessen rundt visuell profil og kommunikasjonsplattform for parken.

Prosjektlederne har i prosjektperioden hatt flere samarbeids/koordineringsmøter. De har deltatt på møter i styringsgruppa og prosjektgruppa, ledet noen av arbeidsgruppene, hatt egne samarbeidsmøter og avtaler med andre interesser, så som frivillige foreninger, næringsliv og kulturarbeidere, i tillegg til ordinære administrative oppgaver. Prosjektlederne har også fulgt opp styringsgruppas forankringsarbeid gjennom møter med Region Värmland, Visit Värmland, komité Hedmark fylkeskommune, Glåmdal regionråd, frivillige lag og foreninger på begge sider av grensen, kulturminneavdelingen i Hedmark fylkeskommune og ARKO.

Dette har vært et viktig forankringsarbeid og gode "lytteposter" for å få tilbakemeldinger fra innbyggerne på Finnskogen - hva de ønsker seg, interesser, hva slags muligheter de ser og hva de mener er ønskelig å utvikle og bevare.

Oppsummering

Det er stor interesse for utvikling av Finnskogen nå og mange interesser har allerede deltatt på informasjonsmøter, på verksteder og seminarer hvor kompetansetilførsel og ideutveksling har stått i sentrum. Flere har uttrykt ønske om å tegne partnerskapsavtaler med Finnskogen Natur og kulturpark

Ett godt grunnlag er lagt gjennom En levande Finnskog – vårt felles ansvar, forstudie og dette interregprosjektet for etablering av Finnskogen Natur & Kulturpark. Det som er viktig nå er fortsatt fokus på økt verdiskapning, og som et resultat av det ny bosetting, nye bedrifter og arbeidsplasser.

Etablering av en natur – og kulturpark bygger på de menneskene og de omgivelsene som finnes innenfor et bestemt område. På bakgrunn av dette er det av stor interesse å bruke fire valgte konvensjonene aktivt i et grenseoverskridende nærings – og nyskapningsperspektiv. Gjennom det vil en kunne se og identifisere seg med tradisjoner, historie og kulturpåvirkninger og sette det inn i dagens Finnskog og gjøre området attraktivt, ikke bare for de som bor der, men også for innbyggere i nærområdet og mer langveisfarende gjester.

3.2 Målgrupp

Projektets målgrupp var i första hand de partners som ska underteckna parkavtalet, det vill säga, kommuner, boende, samt närings- och föreningsliv. Målgrupp för projektet var även förvaltande myndigheter, markägare, frivilligorganisationer och allmänheten.

Interregprojektets medfinansiärer är ytterligare en målgrupp.

Samtliga målgrupper har nåtts under projektiden. Det har skett genom möten, nyhetsbrev, press, seminarier och workshops. Flera myndigheter har fått fördjupad information och allmänheten har varit inbjuden till flera möten. Fortfarande "haltar" kunskapen om vad en Natur- och kulturpark är mellan Sverige och Norge, där kunskapen är mindre på svensk sida. Kraft har därför lagts på att informera offentliga och regionala myndigheter i Sverige samt att förankra själva idén om fördelarna med att arbeta långsiktigt genom en regionalpark. Detta arbete kommer att fortsätta efter projektets slut. Norsk projektledare har vid ett flertal tillfällen besökt kommuner och regionala myndigheter för att ge fördjupad information, vilket har uppskattats.

Arbetet med kommunikationsplattformen har skett öppet, där många representanter från näringsliv, turistnäring, föreningar, kulturutövare med flera deltog i en inledande workshop tillsammans med RIM Design og Kommunikasjon, den firma som har fått uppdraget att skapa parkens kommunikationsplattform, grafisk profil och visuella budskap. Det färdiga resultatet lanseras efter detta projekts slut, då kommer samma personer att bjudas in för att delta vid presentationen.

3.4 Övrig information

En erfarenhet projekt har gjort är att det är viktigt att alla berörda, såväl projektledning som styrgrupp, är väl insatt i projektets syfte och mål och därefter arbetar enligt dessa. Mycket tid kan annars gå åt till sidospår och små delprojekt som egentligen inte stod i den ursprungliga projektplanen. Alla bör veta vad man jobbar med! Att ha en egen hemsida för att sprida resultat kan också vara bra. Noggrannhet med kvitton, fakturor och räkenskaper är väsentligt för att slippa dubbeltarbete. Sätt av tid till redovisning, det tar mer tid än man kan tro. Att ha tillgång till någon med ekonomisk utbildning som kan bistå med redovisning och ansökan om utbetalning är en fördel.

4. Indikatorer

Notera att indikatorer både för A (Ekonomisk tillväxt) och B (Attraktiv livsmiljö) kan förekomma i ett projekt.	Antal enligt projektbeslut	Resultat vid projektslut	Kommentarer
Antal kvinnor 15- 24 år som deltar i projektet.	15	25	
Antal kvinnor yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	15	157	
Antal män 15- 24 år som deltar i projektet.	15	27	
Antal män yngre än 15 eller äldre än 24 år som deltar i projektet.	35	169	
Antal deltagande företag med kvinnligt ägande som deltar i projektaktiviteter.	20	14	
Antal deltagande företag med manligt ägande som deltar i projektaktiviteter.	15	18	
Antal deltagande företag med mixat ägande som deltar i projektaktiviteter.	30	11	
Resultat indikatorer	125	421	
(A) Antal undanröjda upplevda gränshinder.	2	2	
(A) Antal kvinnor som deltar i gemensamma utbildningar och praktik.	30	15	Planerade kurser skjuts upp till hösten 2013.
(A) Antal män som deltar i gemensamma utbildningar och	50	0	Se ovan

praktik			
(A) Antal nyetablerade och vidareutvecklade gränsöverskridande kluster.	1	0	Parken är ett kluster i sig, men ej etablerad per den 31 mars 2013.
(B) Etablerade institutionella samarbeten.	1	1	
(B) Nya och vidareutvecklade metoder för stads- och landsbygdsutveckling.	1	1	
Egna indikatorer	Tid-punkt	Resultat	
Vi har etablerat ett gott samarbete mellan forskningsmiljö, offentliga myndigheter, statliga och regionala myndigheter samt privata verksamheter.	2012-08-01 – 2013-03-31		

5 Horisontella kriterier

5.1 Gränsregionalt mervärde

Genom det i augusti 2011 avslutade Interreg Sverige-Norge En levande Finnskog vårt felles ansvar, har grunden lagts för samarbete mellan regionala myndigheter i Hedmark och Värmland. Detta samarbete har ytterligare stärkts under detta projekt. Vi har förankrat Finnskogen Natur- & kulturpark på statlig och regional nivå i Sverige, samt fördjupat kontakterna med regional och statliga myndigheter i Norge. Att se Finnskogen som ett, en Natur- och kulturpark, kommer att knyta dessa band än hårdare och därmed kommer förvaltande myndigheter och kommuner att kunna samarbeta kring gemensamma frågor på ett enklare sätt. Det långsiktiga samarbetet garanteras genom Parkavtalet.

5.2 Bättre miljö

Projektet har arbetat med att utarbeta ett underlag för bärkraftig kulturturism, att stimulera till att vidareutveckla produkter från närmiljön, som t ex jord, skog, vatten och landskap. Arbetet har inte slutförts under projektiden, men fortsätter efter projektets avslutning. Vi har arbetat med kunskapsförmedling, bland annat gentemot den europeiska landskapskonventionen. Vi önskar att fler ges tillfälle att besöka de unika skogsfinska miljöerna och byggnaderna som finns kvar. Vi samarbetar med museer och kulturmiljövårdande myndigheter för att kunna Bruka utan att förbruka. Flera turistföretag är certifierade enligt Naturens Bästa och vi ser gärna fler. Utbildning för personal kommer att ske, ibland annat miljöarbete, dock efter projekttidens slut. Tillsammans med andra aktörer arbetar vi aktivt med hållbar utveckling.

5.3 Jämställdhet

Projektet är könsneutralt, men stödjer kvinnliga entreprenörer samt ungdomars engagemang, i Sverige Ung företagsamhet, i Norge Ungt entreprenörskap.

5.4 Etnisk mångfald/integration

Et av målsetningene i parken er å ivareta det mangfoldet som allerede eksisterer på Finnskogen, og samtidig legget til rette for ny bosetning som vil bidra til nytt mangfold og

utvikling. Redan idag lockas många utomskandinaviska besökare till vårt område. Information på flera språk, t ex genom mobilteknik kommer att underlätta för dem att tillgodogöra sig kunskaper och upplevelser. Vi ser gärna att fler flyttar till vårt område, parken önskar bidra till att – om inte öka – så i vart fall stabilisera befolkningsantalet, som dessvärre är sjunkande. En arbetsgrupp har påbörjat ett arbete med att ta fram de finska ursprungsnamnen på gårdar, sjöar, berg etc samt att skylta med dessa namn på respektive plats.

6 Informationsspridning och skyltning

Medfinansiärer, myndigheter och andra framtida samarbetspartners har fått löpande information om projektet, samt lägesrapporten. Projektet har varit kort i tid, 9 månader, så det har endast producerats 1 lägesrapport förutom denna slutrapport. Samtliga kallelser och protokoll från möten har haft Interreg Sverige-Norge samt EU-loggor. Skyltar har funnits på projektledarkontoren i båda länder, samt på Torsby och Grue kommunkontor. I annonser har också loggorna använts, se nedanstående exempel, från ett öppet informationsmöte i Lekvattnet, Torsby kommun.

Till ovanstående möte kom för övrigt 68 personer! Intresset för Finnskogen Natur- & kulturpark är stort.

7 Aktiviteter under perioden 2013-01-01 – 2013-03-31

Projektets aktiviteter mellan den 1 augusti och 31 december 2012 är redovisade i Lägesrapport nr 1. Nedan följer en summering av projektets aktiviteter under 2013.

7.1 Offentliga möten och seminarier

Projektledarna deltog i Norske Parkers seminarium Parkfagdagene i Oslo 7-8 februari. Där fanns representanter för de etablerade parkerna i Norge, samt kandidater som Finnskogen Natur- & kulturpark. Flera parkprojekt presenterades liksom det norska Verdiskapningsprogrammet som Kommunal- och regionaldepartementet utlyst. Där har norska parker och parkprojekt fått 10 milj NOK och satsningen är tvåårig. Finnskogen Natur- & kulturpark fick 1 miljon NOK och en ny utlysning kommer hösten 2013. Program, se bilaga 1.

Den 14 februari deltog projektledarna i Interregprojektet På Gränsen som hade sitt slutseminarium Karlstads universitet. Där presenterades också boken med samma namn och med undertitel "interaktion, attraktivitet och globalisering i inre Skandinavien". Projektet har visat hur människorna i inre Skandinavien knutits samman genom arbetspendling, gränshandel och andra former av interaktion. Resultaten är mycket användbara för vårt arbete med Finnskogen Natur- & kulturpark och vi knöt flera bra kontakter under dagen. Program, se bilaga 2.

Den 15 februari hade projektledarna och företrädare för Torsby kommun ett möte med representanter för regionala myndigheter i Värmland, samt rese- och turistorganisationen Visit Värmland. Det blev ett konstruktivt möte där fördelarna med att arbeta med en regionalpark som modell blev tydliga. Mötesanteckningar, se bilaga 3.

Den 16 februari deltog projektledarna på det norska Finnskogtinget (årsmöte) och presenterade idén om Finnskogen Natur- & kulturpark. Flera av Finnskogtingets medlemmar hade hört talas om parken medan det var nytt för andra. En representant för Finnskogtinget har ingått i en av våra projektgrupper. För Finnskogtinget är den viktigaste frågan just nu den om kommunernas satsning på vindkraft, men Finnskogen Natur- & kulturpark är ingen lobbyorganisation och ställer sig därför neutral i dessa frågor. Vid Finnskogtinget deltog drygt 70 personer.

Den 21 februari hölls ett öppet möte i Lekvattnet, Torsby kommun där svensk projektledare och ordf i styrgruppen informerade om Finnskogen Natur- & kulturpark samt svarade på frågor. Till mötet kom knappt 70 personer och intresset var nyfikt positivt. Annons, se sid 10.

Den 28 februari bjöd styrgruppen in projektgruppen samt enskilda personer, föreningar och näringsidkare till en workshop tillsammans med RIM Idé & Kommunikasjon AS. Syftet från RIM:s sida var att samla in nyckelord, intryck, känsor, Finnskogens "själ" och mycket mer som deltagarna har kring Finnskogen, för att därefter kunna arbeta fram parkens visuella profil. Dagen var välbesökt, spännande och hektisk!

En av grupperna i arbete med att finna Finnskogens själ. Foto: RIM

Vi diskuterade i grupper, klippte ut bilder ur magasin och arbetade med ett påhittat "case", där vi skulle föreslå aktiviteter på Finnskogen för en tysk familj (två vuxna, en äldre dam, en tonårig pojke och en yngre flicka) på besök under 1 dygn. Intressant och givande!

Vid summering av resultaten, konstaterade RIM att det fanns 4 ord som kom igen i de flesta presentationer: stjärnhimmel, eld, älг och upplevelser/det oväntade.

Gruppen presenterar sitt resultat inför övriga grupper. Foto: RIM

RIM kommer att bearbeta allt material och presentera ett förslag till visuell profil och kommunikationsplattform vid styrgruppens kommande sammanträde i mars.

Den 12 mars träffade projektledarna ARKO för att planera ett seminarium med reseliv och turism senare i vår (efter 31.3). Det seminariet kommer att hållas på Morokulien den 10 juni.

Den 14 mars träffade projektledarna representanter för Hedmark fylkeskommune för att informera om parken samt diskutera kommande samarbete och gemensamma frågor.

Norsk projektledare har informerat om parkprojektet ibland annat Kongsvinger kommune, Hedmark fylkeskommune, Grue kommune, Eidskog kommune och Elverum kommune. En medlem i styrgruppen har informerat Våler kommune. På svensk sida har Torsby kommun tagit kontakt med Sunne och Arvika kommuner.

7.2 Styrgruppen

Styrgruppen har hållit 3 möten under perioden, varav ett under två dagar. Vid mötet den 23 januari, som hölls i Flisa, Åsnes kommune, var politiker och tjänstemän samt pressen inbjuden. Förutom styrgruppsmöte, informerades de inbjudna om parken och fick möjlighet att ställa frågor. Protokoll, se bilaga 4. Press, se bilaga 5.

Styrgruppen hade ett två dagarsmöte (lunch-lunch) i Kirkenær, Grue kommune, den 19-20 februari. Även här var politiker och tjänstemän inbjudna under dag två. För övrigt stod parkplan och visuell profil på programmet. Se bilaga 6.

Interregprojektets sista styrgruppsmöte hölls i Torsby kommun den 22 mars. Till det mötet var RIM Idé & Kommunikasjon AS inbjudna för att呈现出 resultatet av arbetet med parkens kommunikationsplattform. Att genomföra det arbetet, var ett av Interregprojektets främsta mål, vid sidan av arbetet med parkplanen. Uppdraget gick till RIM under senhösten 2012, totalt fanns 3 offerter att ta ställning till.

RIM presenterade sitt förslag, som har sin grund i det arbete som gjordes vid workshopen den 28.2. De fyra ledorden Stjärnhimmel, Upplevelse, Älg och Eld utgör själva "märket". Formen kan representera fyra ingångsportaler in i Finnskogen (parkens fyra stadsportaler är Trysil, Torsby, Kongsvinger och Elverum) med en mittpunkt där allt kan hänta. Stjärnan har också formen av ett pentagram, den vanligaste av alla symboler som finns inristade i byggnader och på föremål på Finnskogen, ett lyckotecken. Upplevelser/det oväntade symboliseras av en rökslinga, den kan ävenstå som symbol för röken från en rökstuga eller en bastu. Älgen representerar den orörda naturen och det rika djurlivet, samt närproducerad, kortrest mat. Elden är skogsfinnarnas symbol framför andra, eftersom svedjebruket var helt avgörande för deras försörjning i ett tidigare historiskt skede. Den orange färgen i ordet Finnskogen ska representera friskhet, men kan också föra tankarna till en solnedgång, en solbelyst furustam eller en lövskog i höstskrud, liksom en flammande eld.

Styrgruppen godkände förslaget till logotype och visuell profil med några smärre justeringar. RIM ska se på detta och呈现出 ett nytt förslag vid kommande styrgruppsmöte, som kommer att hållas efter Interregprojektets slut. Protokoll, se bilaga 7.

Logotypen för en etablerad Finnskogen Natur- & kulturpark kommer att se ut så här:

(Vid styrgruppsmöte den 22 april godkändes RIM:s förslag till visuell profil och kommunikationsplattform.)

Styrgruppen fortsätter sitt arbete med samma personer även efter Interregprojektet. Detta för att skapa kontinuitet och för att inte tappa styrfart. Efter den 31 mars är styrgruppens främsta uppgift att skriva parkplanen färdig samt skicka ut den till berörda kommuner, senast den 1 augusti 2013.

7.3 Skola

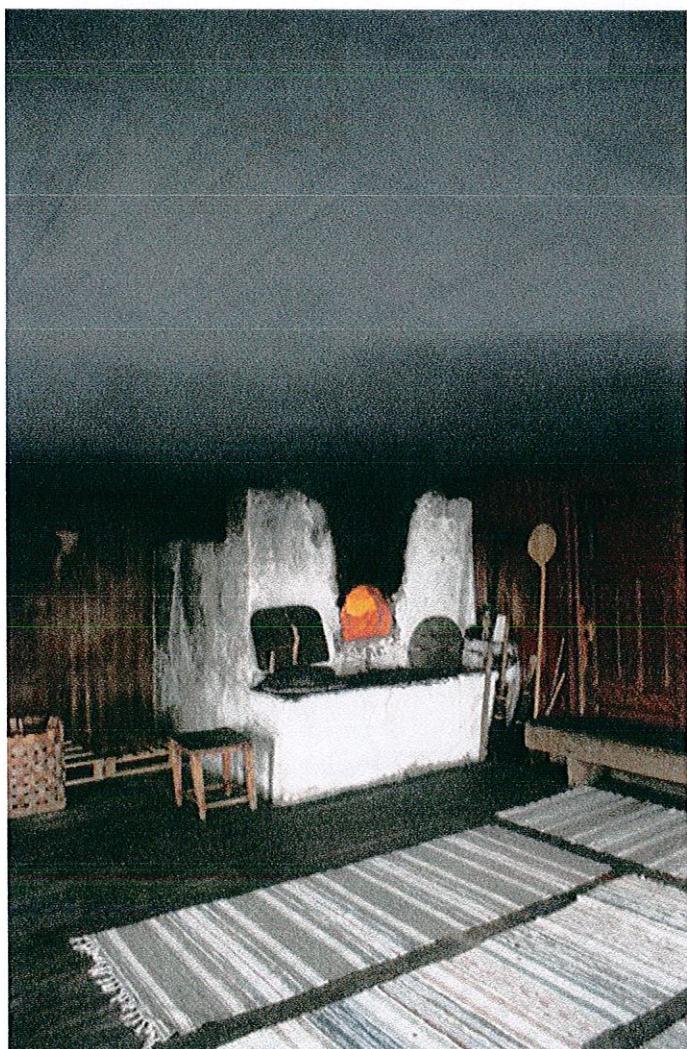
Vi hade planerat för en aktivitet med skolorna i Finnskogsområdet under projektperioden, men tidspunkten stämde inte med skolornas planering. Vi genomförde skoldagen i Kongsvinger den 11 april, men allt förarbete ägde rum under projekttiden. Program för dagen, se bilaga 8.

7.4 Parkplan

Arbetet med att skriva parkplanen har pågått under hela projektperioden. Flera varianter har varit ute på "remiss" och behandlats av styrgruppen. Parkplanen är ett viktigt dokument som ska gälla i 10 år. Det är den planen som de olika kommunerna samt andra myndigheter och organisationer ska ta ställning till när de ska besluta om att stötta parken ekonomiskt.

7.5 Övrigt

I lägesrapport nr 1, ansökte vi om att få omfördela medel mellan kostnadsslag p g a ändrade förhållanden sedan ansökan. Detta godkändes av förvaltande myndighet enligt ett beslut 2013-03-15, se bilaga 9.

Rökstugan Mattila, Östmark, Värmland. Röken från ugnen
ligger som en slöja under innertaket och avger värme
under lång tid. En av få rökugnar som fortfarande eldas.
Ett kulturarv att värna om. Foto Värmlands Museum.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala utvecklingsfonden

Slutrapport, Interreg Sverige-Norge

Finnskogen Natur- & kulturpark

Dnr S30441-71-12.

Underskrift

Undertecknad försäkrar att:

Uppgifter som lämnas i rapporten, inklusive bilagor/vedlegg, är riktiga och att eventuella kopior av handlingar som bifogats separat stämmer överens med originalen.

Samtidigt medges att:

All personinformation som finns i rapporten får publiceras på Internet och i annat informationsmaterial. Övrig information om att projektet fått stöd, om projektets aktiviteter, resultat, kostnader mm, samt att hela eller delar av läges- och slutrapporter får publiceras på Internet och i annat informationsmaterial.

Datum	Ort	Dato	Sted
2013-05-14	Torsby	14.5.2013	Kirkenær
Organisation		Organisasjon	
Torsby kommun		Grue kommune	
Svensk projektledare		Norsk prosjektleder	
 Namnförtydligande		 Namnförtydligande	
Suzanne Palmquist		Herdis Bragelien	